

A.ΚΕΙΜΕΝΟ

Λέγεται γοῦν ἐν Σικελία (εἰ γὰρ καὶ μυθωδέστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἄρμόσει καὶ νῦν ἅπασι τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι) ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα πυρός γενέσθαι· τοῦτον δὲ ρεῖν φασιν ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν, καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὀρμήσαι πρὸς φυγὴν, τὴν αὐτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας, ἕνα δὲ τινὰ τῶν νεωτέρων, ὀρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ πυρός, ἀράμενον φέρειν. Φορτίου δ' οἶμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει. Λέγεται γὰρ κόκλῳ τὸν τόπον ἐκεῖνον περιρρυῆναι τὸ πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χῶρον· τοὺς δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἑαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντας ἅπαντας ἀπολέσθαι.

[Λυκούργος, *Κατὰ Λεωκράτους* 95-96]

B.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το παραπάνω κείμενο στα νέα ελληνικά

[μονάδες 4]

2. α)Ποιο περιστατικό διηγείται ο Λυκούργος, για να καταδείξει ότι οι θεοί τιμούν το σεβασμό προς τους γονείς;

[μονάδες 2]

β)Πώς θα χαρακτηρίζατε το γιο με βάση τη συμπεριφορά του απέναντι στον πατέρα του;

[μονάδες 2]

3. α)Να βρείτε μία ομόρριξη λέξη (απλή ή σύνθετη) της νέας ελληνικής για καθεμία από τις εξής λέξεις του κειμένου: Λέγεται, ὀρῶντα, θεωρῆσαι, τὸ πῦρ, ποιησαμένους

[μονάδες 2]

β)Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με της λέξεις της στήλης Β ανάλογα με το τι δηλώνουν:

ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΔΗΛΩΝΟΥΝ
1. οἰκειότης	Α. τόπος
2. οἰκέτης	Β. αποτέλεσμα ενέργειας
3. οἴκησις	Γ. ενέργεια
4. οἴκημα	Δ. πρόσωπο
5. οἰκητήριον	Ε. κατάσταση

[μονάδες 2]

4.α) Να γράψετε τα παραθετικά των επιθέτων *σοφός* και *καλός* και στα τρία γένη (μόνο στην ονομαστική ενικού)

[μονάδα 1]

β) Να κλιθεί ο συγκριτικός βαθμός του επιθέτου *καλός* στο αρσενικό γένος και στους δύο αριθμούς.

[μονάδα 1]

γ) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται από τα παρακάτω ρήματα:

- λαμβάνω: το απαρέμφατο αορίστου β' ενεργητικής φωνής
- ποιῶ: το β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής
- δρῶ: το γ' ενικό ευκτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής
- σώζομαι: το γ' πληθυντικό οριστικής παθητικού αορίστου
- γίγνομαι: τη μετοχή αρσενικού γένους αορίστου β' (μόνο στην ονομαστική ενικού)

[μονάδες 2]

5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις του κειμένου: *μυθωδέστερόν, περιρρυήναι, ἀρμόσει, νῦν, αὐτὸς, ὄρῳντα, πρὸς πόλιν, τὸ χωρίον*

[μονάδες 4]

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ